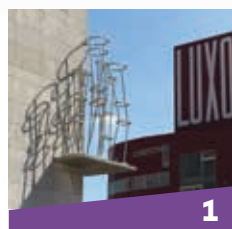

DIY ART WALK GAVIN TURK ROTTERDAM

Juni 2021
Art Index Rotterdam

1

3

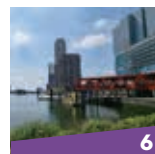
2

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

16

14

15

18

10

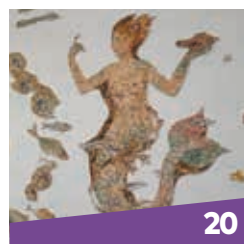
19

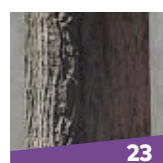
21

22

20

23

artindexrotterdam.nl
artindexrotterdam.nl/tours.html
@artindexrotterdam @artinrotterdamtour

De 5e Art Index Rotterdam x CBK Rotterdam DIY ART WALK, naar aanleiding van het opvallende beeld *L'Âge d'Or* (2019) van 'Young British Artist' Gavin Turk.

L'Âge d'Or (fonetisch op zijn *British Large Door*) is op 20 juni 2021 onthuld, door burgemeester Aboutaleb. Het staat voor Hotel New York, pal tegenover het toekomstige FENIX Landverhuizersmuseum. FENIX schonk de ruim 3,5 meter hoge bronzen openstaande deur in langdurige bruikleen aan de stad waarmee het onderdeel wordt van de internationale beeldencollectie van CBK Rotterdam, [Sculpture International Rotterdam](#).

DOOR DE DEUR

De wandeling is ontwikkeld in reactie op Gavin Turk's meer dan levensgrote deur die symbool staat voor hoop, dromen en kansen, en is als een deur die altijd open staat en uitzicht biedt op een nieuwe horizon. Hij verheft het alledaagse tot kunst en speelt met de context van objecten die hij presenteert. De route langs de geselecteerde publieke kunstwerken in de **DIY GAVIN TURK ART WALK** brengt je naar **bijzondere plekken op Zuid**. De kunstwerken en plekken zijn omringt door inspirerende verhalen. Door de deur. Neem je tijd bewust te kijken en je gaat **vanzelf verbanden zien**, door kleuren, vormen, thema's.

Een **afwisselende actuele kunstwandeling** die start op het Wilhelminaplein en stopt bij ss Rotterdam of in Charlois. De wandeling doe je zelf en is geschikt om met kinderen te doen.

Leuk om de **DIY GAVIN TURK ART WALK** te **combineren met een ritje in de watertaxi** (zie pag. 25 en 30). De steigernummers onderweg staan vermeld in de tekst, net zoals waar je iets kunt eten/drinken. De wandeling is 4.5 á 7 km.

Wij wensen je verwondering toe en laat ons gerust weten hoe je de wandeling hebt ervaren,
Erika Vati en Anne-Marie Ros

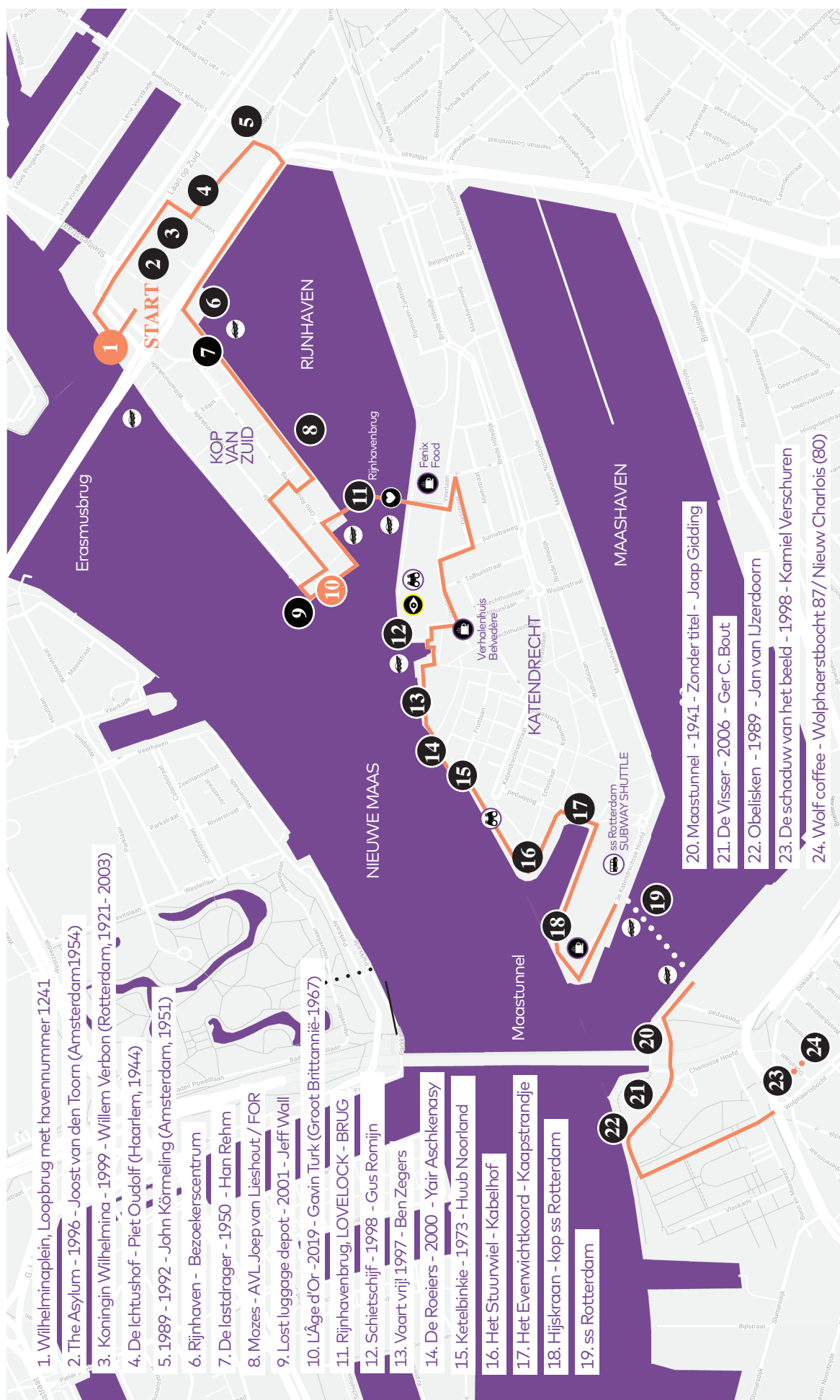
Foto's delen: #diygavinturkartwalk #diy5_artindextours #cbkrdammaaktmogelijk of tag ons @artinrotterdam-tours @artindexrotterdam @cbkrotterdam

Droom & Daad

De stad Rotterdam beschikt over een vooraanstaande collectie beelden in de openbare ruimte van internationale kunstenaars. Deze collectie kwam vanaf 1945 tot stand, vaak geïnitieerd en gefinancierd door particulieren.

Met de beelden van (De vlecht – 2021, op het beeldenterras aan de Westersingel) Kalliopi Lemos en (*L'Âge d'Or* - 2019) Gavin Turk, blaast Stichting Droom en Daad deze traditie nieuw leven in, in samenspraak met CBK Rotterdam.

Via FENIX Landverhuizersmuseum - een initiatief van Stichting Droom en Daad, wordt het beeld van Turk voor onbepaalde tijd in bruikleen gegeven aan de collectie Sculpture International Rotterdam.

- 1 **Wilhelminaplein**, loopbrug met havennummer 1241
- 2 **The Asylum** - 1996 - Joost van den Toorn (Amsterdam 1954)
- 3 **Koningin Wilhelmina** - 1999 - Willem Verbon (Rotterdam, 1921- 2003)
- 4 **De Ichtushof** - Piet Oudolf (Haarlem, 1944)
- 5 **1989 (1992)** - John Körmeling (Amsterdam, 1951)
- 6 **Rijnhaven** - Bezoekerscentrum
- 7 **De lastdrager** - 1950 - Han Rehm
- 8 **Mozes** - AVL Joep van Lieshout / FOR
- 9 **Lost luggage depot** - 2001 - Jeff Wall
- 10 **L'Âge d'Or** - 2019 – Gavin Turk (Groot Brittannië-1967)
- 11 **Rijnhaven brug, LOVELOCK** - BRUG
- 12 **Schiet schijf (1998)** - Gus Romijn
- 13 **Vaart vrij!** - 1997 - Ben Zegers
- 14 **De Roeiers** - 2000 -Yair Aschkenasy
- 15 **Ketelbinkie** - 1973 - Huub Noorlander & zingen
- 16 **Het Stuurwiel** - Kabelhof
- 17 **Het Evenwichtkoord** - Kaapstrandje
- 18 **Hijskraan** - kop ss Rotterdam
- 19 **ss Rotterdam**
- 20 **Maastunnel** - 1941 - Zonder titel - Jaap Gidding
- 21 **De Visser** - 2006 - Ger C. Bout
- 22 **Obelisk** - 1989 - Jan van IJzerdoorn
- 23 **De schaduw van het beeld** - 1998 - Kamiel Verschuren
- 24 **Wolf coffee** - Wolphaerstbocht 87 | Nieuw Charlois (80)

1

Wilhelminaplein

LANDEN OP ZUID

Lijnenspel van schaduw

Sommige dingen blijven soms onvindbaar, zoals van wie is het gevelsculptuur die de hoekige Rechtbank verzacht met rondingen en een lijnenspel van schaduw?

Metrostation

Bij de aanleg van de eerste metrolijn in 1968 werd er al rekening gehouden met een toekomstig metrostation. Het Wilhelminaplein werd in 1996 geopend. Het ligt aan de helling tussen het bovengrondse traject en de tunnel onder de Nieuwe Maas; daardoor helt het perron in de lengterichting. In 2005 werd tegenover het Luxor op de Wilhelminapier een nieuwe toegang in gebruik genomen, verbonden door een voetgangerstunnel met loopbanden onder het drukke kruispunt. Altijd leuk, snel verplaatsen zonder extra inspanning

Wilhelminaplein

5 jaar nadat de babyblauwe Erasmusbrug beide maasoeveren verbond, ontwierpen architecten Wilson + Bolles naast het Nieuwe Luxor theater (2001) ook opvallende elementen voor het Wilhelminaplein. Het driehoekig scheepvaarthuis (o.a. bediening Erasmusbrug), de Dynamic Rocks en de 70 meter lange witte Colonnade.

Klim de trap op van de loopbrug met havennummer 1241. Kijk van bovenaf op een omgeving vol beweging. De bruggen, boten op de Maas, het kunstmatige Noordereiland, de Maastoren in 20 tinten grijs, het verkeersplein met tram, de roodwitte sleetse zebrapaden als rode opers naar het Nieuwe Luxor. Stippen om rijstroken te duiden, parkeren te hinderen en op te verpozen aan de kade.

Wilhelminaplein
Steigernummer 42

2

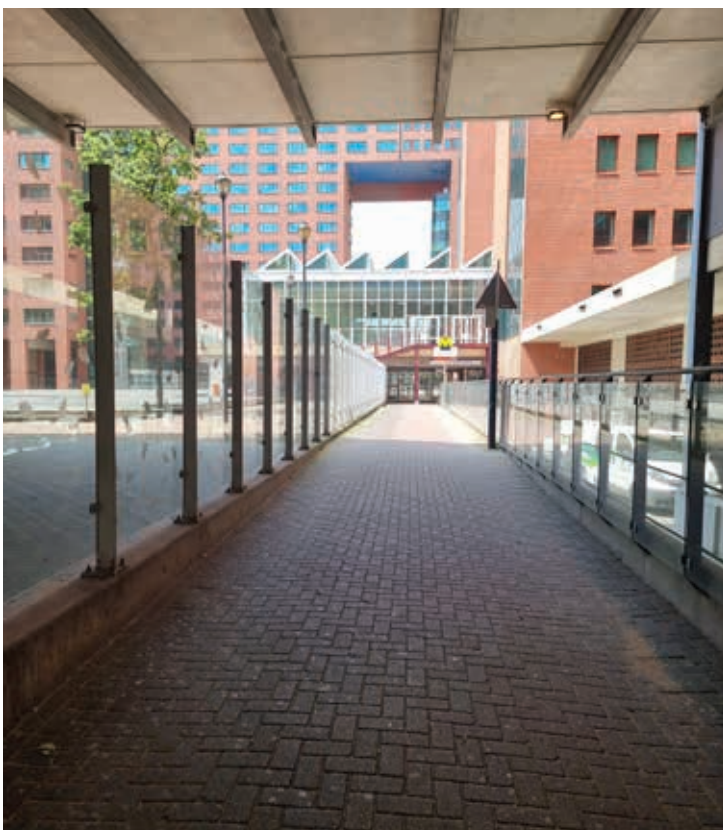

The Asylum (1996) Joost van den Toorn (Amsterdam 1954)

Hof op Zuid

In het hart van de Wilhelminahof met gerechtsgebouwen en belastingdienst, ligt het Hof van Zuid. Een binnenplaats direct boven de metrotunnel. Hier staat een 30 meter hoge roestvrijstalen kunstwerk van Joost van den Toorn – 'The Asylum'. Vijf torens met een diameter van 1,6 meter. De hoogste heeft een gestileerd westwaarts waiende zwarte pluim van brons. Met dit object

plaatst Van den Toorn 'de wereld van recht, plicht en macht tegenover het spirituele en mystieke'. Op werkdagen, 6.30-19 uur, is het Hof van Zuid open. Leuk!, de laagste toren is de kleinste openbare ruimte van Nederland.

3

Koningin Wilhelmina (1999) Willem Verbon (Rotterdam, 1921- 2003)

Hof op Zuid

West 8 heeft de binneplaats ontworpen, waar sinds 1999 koningin Wilhelmina zetelt in brons. Een bescheiden plek voor de naamgeefster aan het plein, metrostation en de pier. Beelhouwer Willem Verbon gaf de koningin in de ene hand een waaiers als teken van koninklijke waardigheid, en in de andere een Bijbel. Op haar borst draagt zij het Grootkruis van de Militaire Willemsorde. Het beeld verwijst naar 1948, toen koningin Wilhelmina de stadswapenspreuk - **Sterker door Strijd** - voor Rotterdam koos, door de moed en kracht van de Rotterdammers tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Als het heeft geregend is het hier net zo glad als op het Schouwburgplein, dus wees voorzichtig.

Initialen

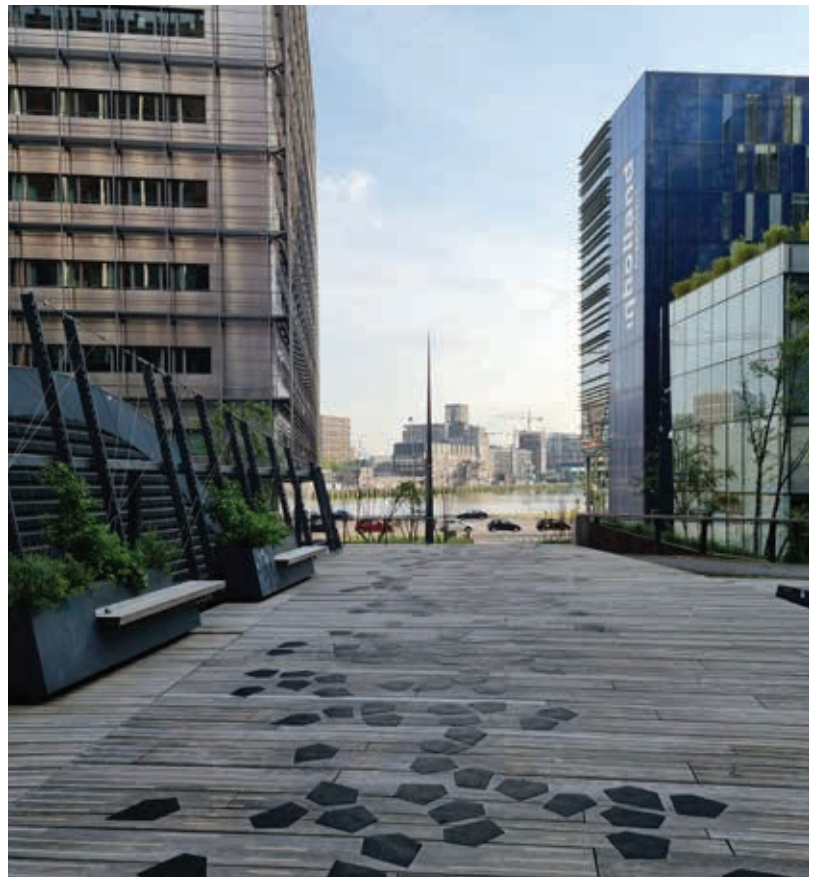
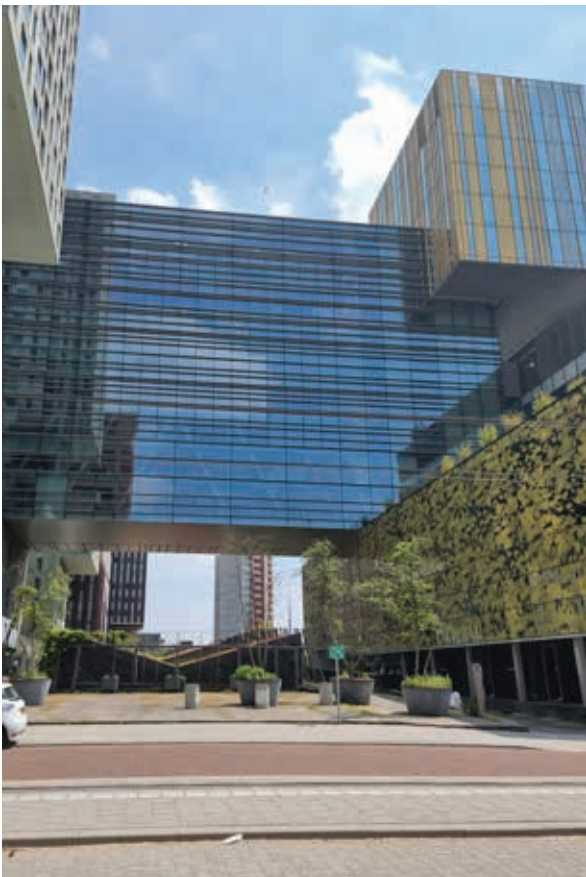
Architect Cees Dam liet zijn initialen achter in het roodstenen kantoorgebouw; hoek Laan op Zuid – Veemstraat. Een ambtenaar zei eens dat die patrijspoorten hem doen denken aan het symbool van oneindigheid – ‘wel toepasselijk voor een belastinggebouw’.

*Hof op Zuid: hek in Metrostation Wilhelminaplein –
uitgang Veemstraatzijde (INHOLLAND), direct
bij de toegangspoortjes – open ma-vr 06:30-19uur.
Hek aan Posthumalaan vaak gesloten.*

4

De Ichtushof Piet Oudolf (Haarlem, 1944)

Ingeklemd tussen de bebouwing op Laan op Zuid, Rijnhaven en de Veemstraat, vind je bovenop de metrotunnel een verborgen tuin met trapzitplekken en vlonderpaden - de Ichtushof. Een fraaie verbinding, ontworpen door architect Van Egeraat. Piet Oudolf (bekend van de High Line in New York) heeft het beplantingsplan gemaakt met bomen en grassen. De konijnen vonden zelf de weg. De tuin heeft het zwaar te verduren in droge zomers. Loop je zuidwaarts tussen de bebouwing door, dan zie je de metro bovengronds komen. *(Meer Oudolf-groen in Rotterdam vind je op Leuvehoofd, het Willemskade/plein en tussen Veerhaven en Park.)*

5

1989 (1992)
John Körmeling (Amsterdam, 1951)

De Slinger en Hillekopflat van Mecanoo, is de zuidelijke begrenzing van de Rijnhaven. Heb je geluk dan zie je 1989 stralen in neon-groen. Meestal ligt door de wind het lichtsculptuur gekanteld op het dak van de Hillekop.

Beeldhouwer/architect John Körmeling grijpt met dit werk letterlijk terug op een traditie waarin het bouwjaar van een gebouw werd vermeld. Nu geven we gebouwen vooral (bij)namen.

Foto: CBK Rotterdam - Jannes Linders

Veemstraat & Hillekopplein 143

6

Rijnhaven herontwikkeling van een prachtplek

KIJKEN OP DE PIER

De haven ging westwaarts. De Kop van Zuid is bijna klaar, op twee Wilhelminapier-bouwkavels na. De Cool-keet is hergebruikt als bezoekerscentrum voor de herontwikkeling van de Rijnhaven. Laat je informeren over de toekomstplannen voor een gedeeltelijk gedempte Rijnhaven die vooral een stedelijke functie krijgt, met (drijvende) kantoren, woningen en een park. Nu springen kinderen van de Luxor-expeditiestraat zo de haven in en vanaf juli kan je hier in wikkelpoten slapen op het water. Het drijvend paviljoen wordt geparkeerd in de Schiehaven, die naar verluidt ook gedeeltelijk wordt gedempt voor woningbouw.

*Rijnhaven bezoekerscentrum, op het grasveld naast Luxor
– havenzijde - Steigernummer 46*

7

De lastdrager (1950) Han Rehm

Het bronzen beeld bevond zich oorspronkelijk hoog op de gevel van het herbouwde pakhuys 'De Eersteling' aan de Rijnhaven van Pakhuismeesteren (later overgenomen door Steinweg). Als onderdeel van het project Kop van Zuid werd 'De Eersteling' gesloopt. De lastdrager, onderdeel van het Steinweg logo, verhuisde naar hun locatie aan de Waalhaven Z.Z. In 2014 schenkt Steinweg de stad een replica en keert de Lastdrager terug op de Wilhelminapier naast het Nieuwe Luxor. *"Op de lege kavel naast het beeld komt woontoren De Sax van MVRDV".*

8

Mozes

AVL Joep van Lieshout
(Ravenstein, 1963) / FOR

15 juni verhuisde Mozes over het water van de Keilehaven naar de Rijnhaven. De orangerode neushoorn van AVL-Joep van Lieshout is als een metafoor voor het leven. 'Soms loont het bij tegenslag oogkleppen op te doen en door te dauwen.'

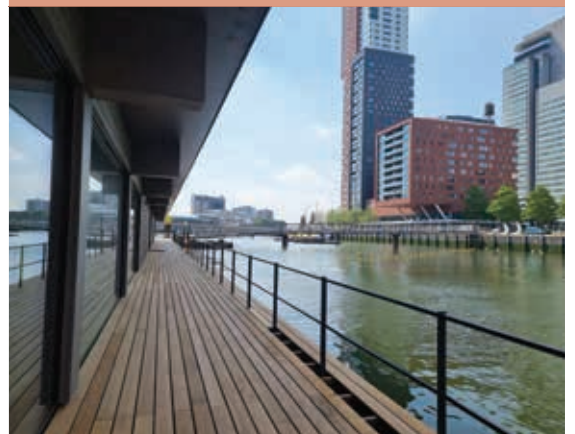

Mozes staat op het west-deck van het Floating Office Rotterdam (FOR) die 70 meter van de kade ligt. Een duurzaam, drijvend kantoorgebouw dat volledig uit hout is gebouwd voor het mondiale 'Global Commission on Adaptation' (GCA). Als het hek openstaat kan je Mozes bereiken via een loopbrug ter hoogte van het Wierdsmaplein.

Turen naar de overkant

Hier heb je een fantastisch uitzicht over de Maas en skyline van Rotterdam. Vanaf deze pier vertrokken miljoenen Europeanen met de Holland America Line een nieuw leven tegemoet. Het oude HAL-hoofdkantoor werd meer dan 25 jaar geleden Hotel New York. Het was de eerste ontwikkeling op de Kop van Zuid

9

Lost luggage depot (2001) Jeff Wall

Op de kop van de Wilhelminakade staat sinds 2001 het kunstwerk Lost Luggage Depot van de Canadese kunstenaar Jeff Wall, dat 50 jaar wederopbouw en 650 jaar stadsrechten herdenkt. 's Avonds wordt het aangelicht door een straatlantaarn. Je mag er op klimmen en kijk eens goed naar wat er zoal is gevonden. In het depot werkt het kunstwerk als een venster op de Maas.

Nieuwe kunst in de stad

De stad Rotterdam beschikt over een vooraanstaande collectie beelden in de openbare ruimte van internationale kunstenaars. Deze collectie kwam vanaf 1945 tot stand, vaak geïnitieerd en gefinancierd door particulieren. Met de beelden van (De vlecht – 2021, op het beeldenterras aan de Westersingel) Kalliopi Lemos en (*L'Âge d'Or* - 2019) Gavin Turk, blaast Stichting Droom en Daad deze traditie nieuw leven in, in samenspraak met CBK Rotterdam. Via FENIX Landverhuizersmuseum - een initiatief van Stichting Droom en Daad, wordt het beeld van Turk voor onbepaalde tijd in bruikleen gegeven aan de collectie Sculpture International Rotterdam.

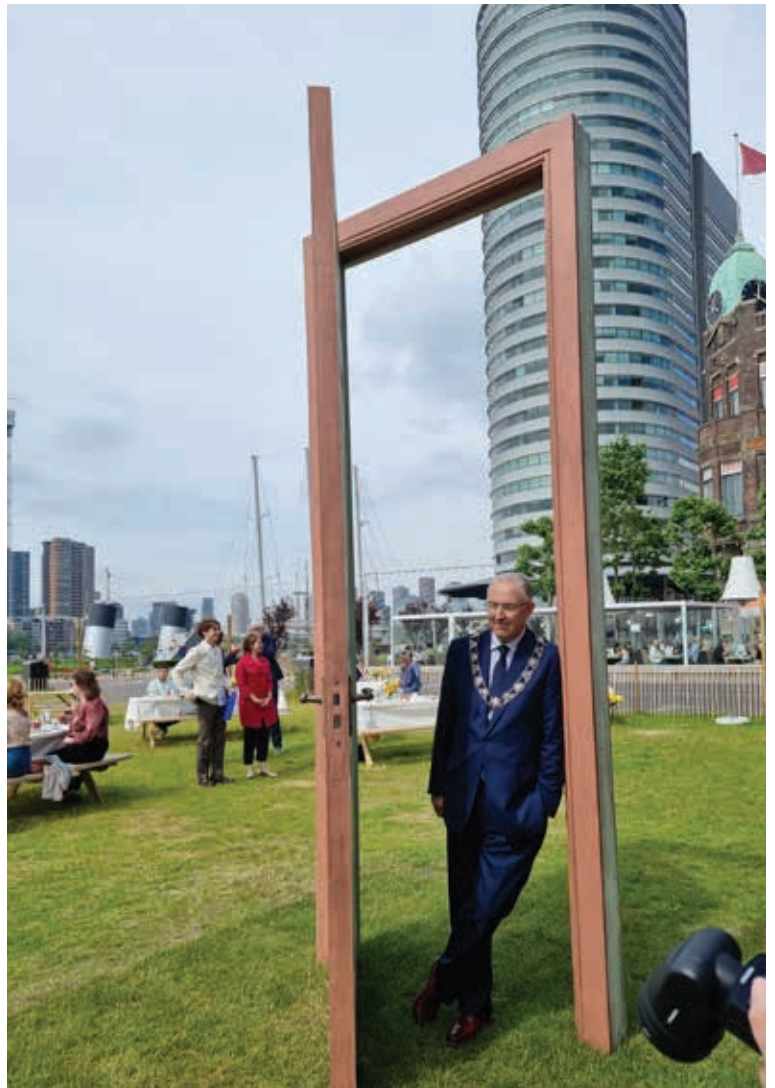
*What's in a name

L'Âge d'Or is een woordspeling, zeg het hard op met een Brits accent en je krijgt LARGE DOOR – grote deur. / In de Gouden Eeuw vond de eerste groeispurt plaats in Rotterdam - het inwoneraantal groeide uit tot boven de 50.000 en de stadsdriehoek (het centrum binnen de Coolingsingel, Goudsesingel en de Maas) was volgebouwd.

10

L'Âge d'Or (2019) Gavin Turk (Surrey-1967)

Op Wereldvluchtelingendag 2021, is voor Hotel New York, pal tegenover het toekomstige FENIX Landverhuizersmuseum, een meer dan levensgroot openstaande deur geplaatst. Gemaakt van flets baksteenrood/ivoor wit beschilderd brons en een gegoten bronzen deurklink en sleutelgat. *L'Âge d'Or** van 'Young British Artist' Gavin Turk is er één uit een unieke serie van acht, waarbij alle deuren een andere kleur, vorm en handgreep hebben. De 3.5 meter hoge deur staat symbool voor hoop, dromen en kansen, als een deur die altijd open staat. Turk verheft het alledaagse tot kunst en speelt met de context van objecten die hij presenteert. Iemand opperde dat de deur haar deed denken aan haar favoriete schilderij 'Door to the River', van Willem de Kooning die op 22 jarige leeftijd voorgoed naar Amerika vertrok. Sta je achter de deur, kijkend richting de Maas, denkend aan Magritte's *La Victoire* (1939), dan lijkt het alsof dat schilderij hier tot leven komt. Dat is zo mooi aan kunst beleven, hier stap je er letterlijk en figuurlijk doorheen. *L'Âge d'Or* (2019), was in 2020 te zien op *Frieze Sculpture Park* in Londen, waar het werd aangekocht.

Steigernummer 44

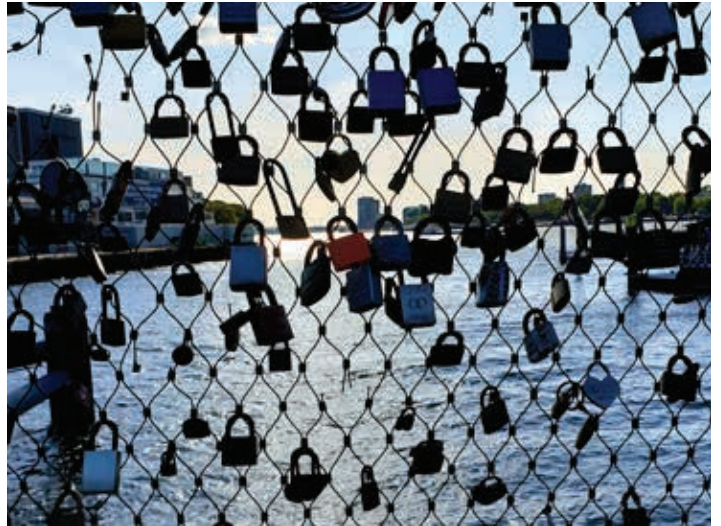
FENIX Landverhuizersmuseum opent in 2023, precies 100 jaar nadat de oorspronkelijke loods in gebruik werd genomen door de Holland Amerika Line. Een museum die het verhaal vertelt over landverhuizers, van komen, gaan en blijven. Het museumontwerp is van Bureau Polderman. Het uitkijkplatform (al wel te zien op de schutting -nog niet gebouwd, heeft nu al bijnamen zoals de 'Swirl' of achtbaan) op het dak is ontworpen door het Chinese architectenbureau MAD Architects. Naast de Swirl komt er ook nog een reusachtige Meeuw op het dak.

11

Rijnhavenbrug - all in love

De Publieke Kunst prikkelt de fantasie met al die gevonden koffers, de reuze deur, de oranje-rode neushoorn en straks een opengewerkte meeuw op het dak van FENIX.

Eigen verhalen vertellen

De liefde bezegelen met een slotje op de Rijnhavenbrug, ofwel; de Hoerenloper, het Vluchertje. Over al die liefde gesproken, zo te zien op deze *LoveLockBridge* gaat dat soms mis. Zou iemand dan denken, 'liefde voorbij – weg met dat slot?' Kijk waar het staalnet bruut is doorgeknipt, daar ontstaat soms een hart. Of is het een souvenirjager die de hangsloten pikt? Een brug vol verhalen leidt ons naar de Kaap.

DWALEN LANGS DE MAAS

Verhalenhuis Belvédère

Toe aan pauze, gezellig in Fenix Food Factory 2.0, aan het Deliplein of in het Verhalenhuis Belvédère.

Het verhalenhuis is een ontmoetingsplek. Het collectief van nieuwe (erfgoed)makers dat met hedendaagse vertelkunst bouwt aan een meer verbonden stad. Wie mensen en gemeenschappen zijn en wat ze beleven of beleefd hebben vormt de basis voor persoonlijke verhalen, die in verschillende (kunst)vormen worden verteld. Loop er binnen voor koffie, expositie, luisterverhalen of schuif eens aan tafel bij de Volkskeuken.

12

De Schietschijf (1966) **Gust Romijn** **(Noordwijkerhout, 1922 – Dreischor, 2010)**

In 1966 werd De Schietschijf van Gus Romijn geplaatst in een parkje op het Weena, 'het Worstbos' vernoemd naar wethouder Jan Worst. Door nieuwbouw verdween het beeld naar het depot. Op aandringen van Romijn is het beeld

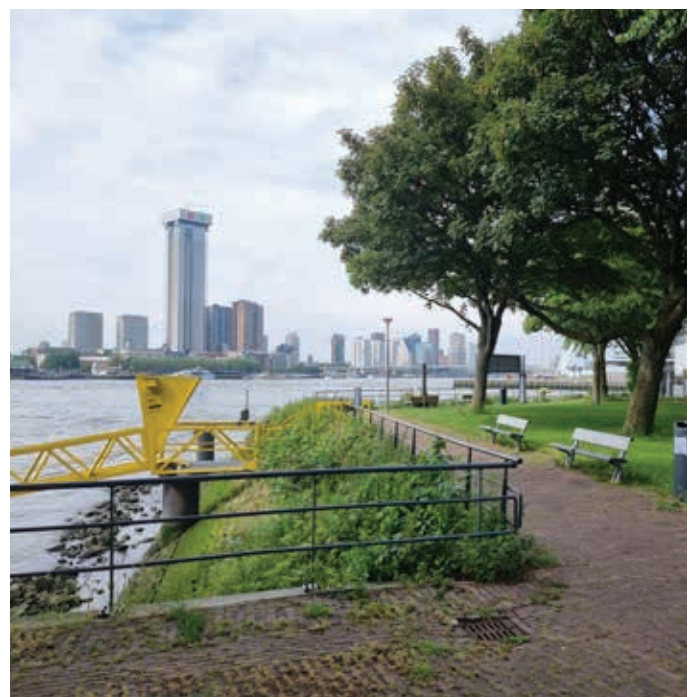
gerestaureerd en via het kunstenplan Katendrecht in 1998 herplaatst in het Buizenpark. De Schietschijf is wel eens omschreven als een technische constructie: een schilderij in de ruimte, zich manifesterend als een groot stuk speelgoed waar men niet omheen kan. Hier tikt het door zijn kleur de omgeving aan.

Bekijk het van alle kanten en volg nu eens de kleur geel van hier naar daar, van waar we kwamen.

Steigernummer 52

Het Heen en Weer. Aan de overkant zie je de Veerhaven, die zijn naam ontleent aan de veerdienst naar het Katendrecht die al in de 15e eeuw werd gevestigd. Tot 1878 was dit de enige verbinding tussen de zuid- en noordoever van de Nieuwe Maas. De veerdienst van rederij Heen en Weer deed dienst tot 1968 toen de metro de noord-zuidverbinding overnam. Het buizenpark is vernoemd naar het voormalige opslagterrein van buizen van de Gemeentelijke Drinkwaterleiding.

13

Vaart vrij! 1997
Ben Zegers (Utrecht, 1962)

Het motto "een ijzeren vuist in een zijden handschoen" verwijst naar een uitspraak van Edo Fimmen over de Internationale Transportarbeiders Federatie (ITF). Opgericht na de Rotterdamse bootwerkersstaking (1896), was Fimmen tussen de twee wereldoorlogen de voorzitter. Internationaal verwierf Fimmen blijvende faam als strijder tegen fascisme, racisme en koloniale onderdrukking.

Vaart vrij! is een monument ter nagedachtenis aan vakbondsman / racismebestrijder **Edo Fimmen (1881-1942)**. Kunstenaar Ben Zegers ging uit van de vorm van een liggende en een rechtopstaande bokshandschoen. Deze metaforen voor standvastigheid en dadendrang stielde hij tot twee geometrisch-abstracte beelden, waarin het en-profiel portret van Fimmen is verwerkt. Kijk eens of je de vele associaties herkent die Zegers het beeld heeft gegeven: aanpakken, inpakken, uitzwaaien, sjouwen, strijd, opstand en verzet, een kluis, een oven, een schoorsteen, een stootblok en een vechtmachine.

De plek voor het duo-werk is in 1997 bewust gekozen: bij het water, de haven en de arbeiderswijk (waar een 25 jaar later weinig meer van over is). Zegers verstoort in zijn werk de maat van de dingen, maakt alles dat maatvast is juist maatloos en alles wat diepte heeft juist plat of andersom. Het duo-beeld 'Iedereen is dood behalve wij' (2020) – de twee voeten aan de Binnenrotte, is ook van Ben Zegers.

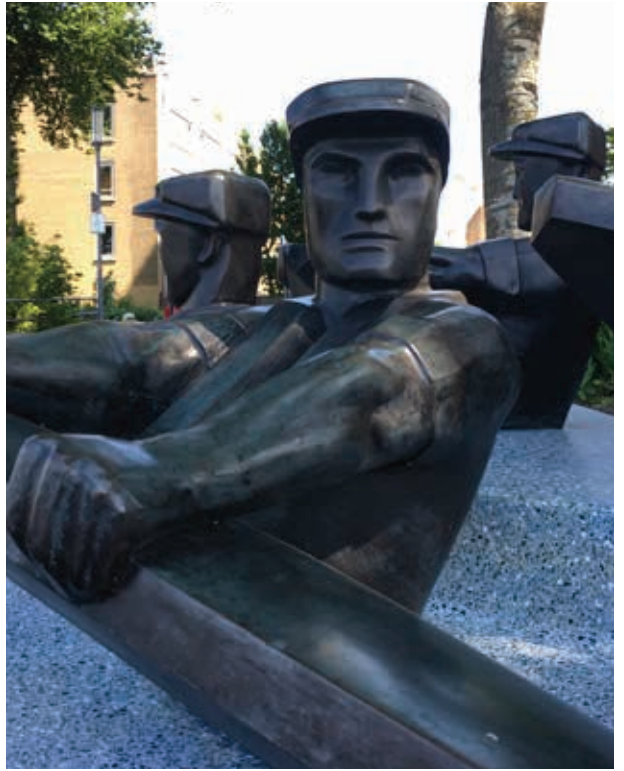
14

De roeiers (2000) Yair Aschkenasy (Amsterdam, 1963)

Je loopt de hoek om en daar zitten ze - vier hoekige stoere mannen van brons. Als het lijstje zou bestaan, dan hoort dit beeld zeker in de top 10 fraaist geplaatste beelden in Rotterdam.

Yair Aschkenasy liet zich voor dit kunstwerk van brons en terrazzo, inspireren door een zeer oud beroep uit de haven, de roeiers die bij weer en wind de zware trossen van vracht- en passagiersschepen vastmaakten op de boeien.

Hij voerde De roeiers in kubistische, expressionistische stijl uit. Drie van de roeiers trekken aan hun riemen, die tot een driehoekige vorm zijn gestileerd. De vierde man maakt een tros los. De stoere mannen met pet en opgerolde mouwen kijken onverstoorbaar over het water. Kijk eens wat zij zien. Het beeld kwam tot stand na Aschkenasy's historisch onderzoek naar Katendrecht en in overleg met bewoners.

Steigernummer 52/54

Scan in en zing mee!

Ketelbinkie van Anton Beuving

*Toen wij van Rotterdam vertrokken
Met de Edam, een oude schuit
Met kakkerlakken in 't midscheeps
En rattenesten in het vooruit
Toen hadden wij een kleine jongen
Als ketelbinkie bij ons aan boord
Die voor de eerste keer naar zee ging
En nooit van haaien had gehoord
Die van zijn moeder aan de kade
Wat schuchter lachend afscheid nam
Omdat hij haar niet durfde zoenen
Die straatjongen uit Rotterdam*

*Hij werd gescholden door de stoker
Omdat hij al op de eerste dag
Toen we net de pier uit waren
Al zeeziek in de foc'sle lag
En met jenever en citroenen
Werd hij weer op de been gebracht
Want zieke zeelui zijn nadelig
En brengen schade aan de vracht
Als ie dan sjouwend met zijn ketels
Uit de kombuis naar voren kwam
Dan was het net een brokje wanhoop
Die straatjongen uit Rotterdam*

*En als ie 's avonds in z'n kooi lag
En moe van 't sjouwen eind'lijk sliep
Dan schold de man die wacht te kooi had
Omdat ie om zijn moeder riep
Toen is ie op een mooie morgen
't Was in de Stille Oceaan
Terwijl ze brulden om hun koffie
Niet van zijn kooi goed opgestaan
En toen de stuurman met kinine
En wonderolie bij hem kwam
Vroeg hij een voorschot op zijn gage
Voor 't ouwe mens uit Rotterdam*

*In zeildoek en op rooster baren
Werd hij die dag op 't luik gezet
De kapitein lichtte zijn petje
En sprak met grocstem een gebed
En met een één, twee, drie in Godsnaam
Ging 't ketelbinkie overboord
Die 't ouwetje niet dorst te zoenen
Omdat dat niet bij zeelui hoort
De man een extra mokkie schoot an
En 't ouwe mens een telegram
Dat was het einde van een zeeman
Die straatjongen uit Rotterdam*

15

Ketelbinkie 1973 Huib Noorlander (Schiebroek, 1928 – Nijmegen, 2004)

Net als de roeiers is het ketelbinkie ook verledentijd. Dit bronzen beeld heeft Huib Noorlander gebaseerd op de smartlap 'Ketelbinkie' over "die straatjongen uit Rotterdam". Ken je het? Er is geen leukere plek dan hier om 'Ketelbinkie' te zingen.

Bij het 100-jarig bestaan van de Holland-Amerika Lijn (HAL), werd het beeld geplaatst op het Koninginnehoofd bij het hoofdkantoor (nu HNY). Na het vertrek van de HAL uit Rotterdam verhuisde het beeldje in 1980 naar het Willemsplein nabij de Spido. Een aantal boze Katendrechters pikte dat niet, kaapten het beeld en brachten het terug naar huis op de Kaap.

Er staat een tweede exemplaar van Ketelbinkie in het Maritiem Museum, dat Noorlander kleiner maakte en de houding is in spiegelbeeld vergeleken met deze bink.

Anton Beuving schreef 'Ketelbinkie' uit eigen ervaring op de grote vaart en start met 'Toen wij van Rotterdam vertrokken'. Veel mensen zingen, 'Toen wij uit Rotterdam vertrokken', dan zien we ze nooit meer terug.

16

Het Stuurwiel (2019) KAAP WORKOUT

Op de verhoogde dijk staat sinds 2019 een stuurwiel. Het is onderdeel van het KAAP WORKOUT-park waar kunst en sport samensmelten, waar kunstobjecten als sporttoestellen fungeren. Het Stuurwiel, Kapitein van Jouw leven ben jij.

Het KAAP WORKOUT-park maakt buitensporten op Katendrecht, toegankelijk voor jong en oud. Geïnitieerd door Lorenzo Elstak en Lisa van de Merwe. Kaapse kinderen, jongeren en ondernemers dachten mee en ontwerpbureau de Staalslagerij gaf het vorm.

Op dijk - kop van de Kabelhof.

17

Evenwichtkoord (2019) KAAP WORKOUT

Op het strand staat sinds 2019 een evenwichtkoord waar alles draait om in balans zijn. Best moeilijk! Het is onderdeel van het KAAP WORKOUT-park waar kunst en sport samensmelten, waar kunstobjecten als sporttoestellen fungeren.

Op het Kaapstrandje.

18

De Hijskraan (2019) - KAAP WORKOUT

Op de hoek van de kade staat sinds 2019 een gestileerde hijskraan waar alles draait om kracht. Het is onderdeel van het KAAP WORKOUT-park waar kunst en sport samensmelten, waar kunstobjecten als sporttoestellen fungeren.

Op kade (bij de ss Rotterdam)
Steigernummer 54

19

ss Rotterdam

ss Rotterdam is een mooi eindpunt voor dit deel van de route. Het stoomschip is het voormalig vlaggenschip van de Holland Amerika Lijn – waar nu Gavin Turk's kunstwerk voor het voormalige kantoor staat. Het schip ging in 1959 in de vaart, maakte vele omzwervingen en ligt nu definitief aan de kade en is het in gebruik als hotel, restaurant en evenementenlocatie.

Sunny Side Terrace is een bijzonder plekje op de kop van de Kaap, ma-zo 14:00-22:00 uur. Bij regen is de container bar gesloten. Er is ook een beachvolleybalveld.

Je kunt ook genieten van een drankje aan boord van ss Rotterdam. Op het **Lido terras** is iedereen welkom, kan je pootje baden zit je op de eerste rij voor een prachtige zonsondergang.

WATERTAXI

Bel een Watertaxi 010-4030303 voor de overtocht van ss Rotterdam (56) naar Charloisse hoofd steigernummer 70 (of omgekeerd).

VEERPONT ZUID

Een vrije overtocht voor voetgangers en fietsers (max. 12 personen) kan van maandag tot en met vrijdag van 7.00-10.00 en 15.30-18.30 uur met de **VEERPONT ZUID**: ponton aan het Charloisse Hoofd en naast ss Rotterdam (Vaartijden: <https://www.facebook.com/veerpontzuid>)

Vanaf het ponton naast ss Rotterdam is ook aansluiting mogelijk met de Waterbus!

3e Katendrechtsehoofd 25

Steigernummer 58 | hotelgasten - 56

Je mag ook gratis met de ss Rotterdam shuttle-bus, die brengt je naar metrostation Rijnhaven en vind je op de kade voor ss Rotterdam.

NOG NIET GENOEG GEWANDELD?

We hebben een kleine selectie gemaakt op Charlois. Je kunt hiervoor helemaal om de Maashaven heen lopen of met de watertaxi oversteken naar het Charloisse Hoofd.

20

In de Maastunnel

De Maastunnel is de oudste afgezonken tunnel van Nederland. In 1937 startte men met de bouw en in 1942 is de tunnel opgeleverd.

Zowel aan de zuidzijde als de noordzijde, bevinden zich boven de roltrappen naar de fiets en voetgangerstunnels twee bijzondere kunstwerken van glasmosaïek met goudinleg - ZT (1941). Op speelse wijze geeft **Jaap Gidding** in de mozaïeken de functie van de tunnel weer. Onderaan zie je auto's, fietsers en voetgangers, in het midden een cirkel van golven met vissen (de tunnel in het water), daarboven schepen en boten en helemaal bovenaan de vogels in de lucht. Op de mozaïek aan de noordzijde zijn twee Neptunesfiguren weergegeven, hier twee zeemeerminnen. In 2006 zijn de entreegebouwen inclusief mozaïeken in hun oude glorie hersteld. In 2012 is de Maastunnel uitgeroepen tot Rijksmonument.

Ga je lopend door de tunnel, dan kan je in juli alle Publieke Werken - 'Everything is possible', op rij te zien. Publieke Werken is een buitenexpositie met kleurig beeld van ruim 650 beeldmakers, op buitenreclame-borden verspreid door heel de stad van 1 – 31 juli 2021.

21

De Visser (2006) Ger C. Bout

Op de kade langs de Maas zit een reus-achtige stalen geraamte van een man met een hengel te vissen.

Op initiatief van architect-kunstenaar Ger Bout kwam **De visser** in samenwerking met leerlingen van diverse vak- en beroepsopleidingen in Rotterdam tot stand. Een snelle kijker zou van een afstand zomaar kunnen denken dat het meters-hoge sculptuur van de wereldberoemde Spaanse beeldhouwer Jaume Plensa is. Het project was bedoeld om studenten van verschillende niveaus met elkaar te laten samenwerken en elkaar te inspireren om samen iets te maken waar ze trots op kunnen zijn.

Aan het water - Charloisse Hoofd 29

22

Obelisken (1989) Jan van Ijzendoorn

De Obelisken stonden in 1989 als vier granieten zuilen in het plantsoen bij de entree van de Daniel den Hoed Kliniek aan de Groene Hilledijk. Door uitbreiding van het ziekenhuis moest het kunstwerk verhuizen en is het geschonken aan de gemeente Rotterdam.

De Obelisken zijn in 1998 langs de Maas op het Grienthoofd van het Dokhavenpark geplaatst.

Voor deze nieuwe locatie zijn de zuilen gerestaureerd en voegde kunstenaar Jan van IJzendoorn twee nieuwe zuilen toe. Vrijstaand in de ruimte op het Charloisse Hoofd werken ze als bakens. De rivier geeft het werk een extra associatie van geknakte riethalmen tot havenkranen. Met wat fantasie lijken deze zes taps toelopende, geknikte verticale elementen op familie van Stonehenge.

Op de kade - Charloisse Hoofd 49
Steigernummer 70/72

De schaduw van het beeld (1998) Kamiel Verschuren

Bij de nieuwbouw van de Multifunctionele Accommodatie (MFA) in Oud-Charlois is beeldende kunst gebruikt als functionele afsluiting van het daarachter gelegen binnenterrein. Een installatie van onderdelen in beton, bij entree van het binnenterrein, als ruimtelijke scheiding in een gebied als toegang tot een omsloten stadstuin.

Interdisciplinair kunstenaar Kamel Verschuren's uitgangspunt (voor de trappartij naar de lager gelegen binnentuin, de hellingbaan parallel aan de trap en een terras) was de paradoxale situatie dat als je iemand anders buitensluit, je eigenlijk jezelf opsluit. Om dit te verduidelijken maakte hij een constructie die open gaat wanneer je deze sluit en sluit wanneer je deze open doet. Dit leidde tot een bijzonder hekwerk met een betonnen sluitsteen. Op de trappartij staan betonnen boomstronken van verschillende grootte. Deze verbeelden de overgang van een stedelijke omgeving naar de natuurlijke binnentuin. Het ontwerp is een interpretatie van ruimte, van de doorgaande beweging, van insluiten en uitsluiten zoals past bij de binnentuin die achter deze straat ligt.

Schoonheid in beton, boomstronken die in een fractie van een seconden de associatie oproept aan de bronzen boomstronk Giuseppe Penone aan de Westersingel.

Entreegebied binnenterrein - Wolphaertsbocht 23

Terug met watertaxi, steigernummer 70

24

Voor goede koffie (en thee), lekkers uit de buurt en de huisgemaakte broodjes, loop je om naar **Wolf Coffee** aan de Wolvaertsbocht 87. Terwijl je wacht kan je kijken naar kunst en hebbedingetjes uit Rotterdam-Zuid. *open di – vr 8-16 / za 9-16*

Op nummer 81 opent in het weekend van 10-11 juli 2021 **Nieuw Charlois**, een platform voor kunst & design. Zij vangt de geest van de plek met de eerste groepstentoonstelling Genius Loci.

WANDELEN EN STUKJES VAREN

Rotterdam heeft een uniek vervoersnetwerk van snelle watertaxi's voor heel Rotterdam en omgeving. Op afroep brengen zij je naar 50 verschillende steigerlocaties in Rotterdam en Schiedam.

De gehele **DIY GAVIN TURK ART WALK** bevindt zich in het Watertaxi-vaargebied tariefzone: Centrum. Ritprijs per persoon in zone Centrum is €4,50 (wijzigingen voorbehouden). Via 010-4030303 bestel je de watertaxi. Je kunt dit ter plekke doen, maar houd rekening dat er soms lange wachttijden zijn. In de routebeschrijving zijn de steigerlocatienummers opgenomen. Wellicht leuk om delen van de route over water af te leggen.

<https://www.watertaxirotterdam.nl/steigerlocaties>

VEERPONT ZUID

Een vrije overtocht voor voetgangers en fietsers (max. 12 personen) kan van maandag tot en met vrijdag van 7.00-10.00 en 15.30-18.30 uur met de VEERPONT ZUID (een bijzonder bewoners-initiatief OP ZUID.)

Veerverbinding tussen het ponton aan het Charloisse Hoofd (70) en die naast het ss Rotterdam op Katendrecht (58). Vaartijden: <https://www.facebook.com/veerpontzuid>. Vanaf dit ponton is ook aansluiting mogelijk met de Waterbus!

ss Rotterdam shuttlebus

Wil je verder met de metro? Stap gratis in de ss Rotterdam shuttlebus. Deze staat op de kade voor ss Rotterdam en pendelt tussen metrostation Rijnhaven en het schip, maar als je het lief vraagt zetten ze je ook af bij Hotel New York of het Wilhelminaplein.

Colofon DIY GAVIN TURK ART WALK

Editie: 5, 24 juni 2021

©2021 : Art Index Rotterdam

In opdracht van:

Concept, tekst, foto's:

Ontwerp, foto's:

Opmaak:

Oplage:

CBK Rotterdam #CBKRDAMMAAKTMOGELIJK

Anne-Marie Ros – Art Index Rotterdam

Erika Vati – Art Index Rotterdam

Marianne Goudswaard

DIY GAVIN TURK ART WALK, is een gratis te downloaden PDF-wandeling via ArtIndexRotterdam.nl/tours.html

Op 20 juni 2021, de dag dat Gavin Turk's beeld L'Age d'Or werd onthuld, is de DIY GAVIN TURK ART WALK getest. Wij danken onze testlopers voor de tips en kunstenaar Gavin Turk voor zijn enthousiasme op Instagram.

Art Index Rotterdam is een driemaandelijkse geprinte agenda en website voor hedendaagse kunst in Rotterdam gericht op actuele tentoonstelling-opening-expositie-events-informatie, interviews, videoportretten en inspiratie.

Inspiratie

Meld je aan voor de gratis tweewekelijkse nieuwsbrief (in Engels) via info@artindexrotterdam.nl of volg ons op Instagram @artindexrotterdam @artinrotterdamtours en Facebook @ArtIndexRdam

Art Index Rotterdam Tours – Bespoke Art Tours & Routes

Onze maandelijkse '10.000 Steps Art Walks' & 'Art Around Town Tours' staan weer op de agenda. Rotterdam Art Week 2021, Routes & Tours by Art Index Rotterdam Volg @artinrotterdamtours op Instagram voor tournieuws
Privé op pad met een kunstgids in Rotterdam, dat kan!
Mail tours@artindexrotterdam.nl

Foto's delen: #diygavinturkartwalk #diy5_artindextours #cbkrdammaaktmogelijk of tag @artinrotterdamtours @artindexrotterdam @cbkrotterdam

< Scan voor
ArtIndexTours
instagram

< Scan voor
Art Index Rotterdam
nieuwsbrief